Skróty zastosowane w biogramach w Słowniku Legionistów Polskich 1914-1918

W biogramach legionistów zastosowano liczne skróty oraz terminy geograficzne i historyczne, które wymagają wyjaśnienia. Warto zapoznać się z poniższym wykazem przed rozpoczęciem lektury biogramów i korzystać z niego, aby poznawanie losów żołnierzy Legionów Polskich było ciekawe.

****Odznaczenia polskie****

- KN – Krzyż Niepodległości

- KW – Krzyż Walecznych

- KZ – Krzyż Zasługi

- MN – Medal Niepodległości

- OOP – Order Odrodzenia Polski

- VM – Order Virtuti Militari

- KZ – Krzyż Zasługi

****Nazwy najczęściej występujących miejscowości węgierskich związanych z kampaniami LP i internowaniem Legionistów w 1918 roku****

- Bereznek na Rusi Węgierskiej, ob. Berezniki na Zakarpackiej Ukrainie (Закарпатська область).

- Bükköskő na Rusi Węgierskiej, ob. Pumik w pow. Miżhyrji w Zakarpackiej Ukrainie.

- Bustyaháza ob. Bustino, Буштино, ros. Буштина, w jęz. słowackim Buštína, w jęz. rumuńskim Bustea.

- Csuszka na Rusi Węgierskiej, ob. Tyszka w Zakarpackiej Ukrainie.

- Dobronowce na Bukowinie, niem. Dobronutz, w jęz. rumuńskim Dobronauți.

- Dombó, ob. Дубове w Ukrainie Zakarpackiej.

- Dolha na Rusi Węgierskiej, ob. Dovhe w Zakarpackiej Ukrainie.

- Dulfalva, ob. Дулово w Zakarpackiej na Ukrainie.

- Felsőbánya na Rusi Węgierskiej, ob. Baia Spire w Rumunii.

- Fenyves, niekiedy Tenyves na Rusi Węgierskiej, ob. Stryhalnia w Zakarpackiej Ukrainie.

- Hernádfalva, Hernádfalu, ob. Spišske Bystré (od 1948 Kubachy) w Republice Słowackiej.

- Huszt, ob. Hust, Хуст w Zakarpackiej Ukrainie. - Karácsfalva na Rusi Węgierskiej, ob. na Ukrainie.

- Kelecsény na Rusi Węgierskiej, ob. Keleczyn w Zakarpackiej Ukrainie.

- Királyháza na Rusi Węgierskiej, ob. Korolove w Zakarpackiej Ukrainie.

- Kispatak na Rusi Węgierskiej, ob. Riczka w Zakarpackiej Ukrainie.

- Kliwa, szczyt w Karpatach Wschodnich na przełęczy Borgói, wówczas w komitacie Marmaros, w północnym Siedmiogrodzie na Węgrzech, ob. Pasul Tihuţa w Rumunii.

- Kövesliget na Rusi Węgierskiej, ob. Drahovo w pow. Hust w Ukrainie.

- Königsfeld, węg. Királymező, ob. Усть-Чорна w Zakarpackiej Ukrainie.

- Krácsfalu, prawidłowo Krácsfalva w północnym Siedmiogrodzie na Węgrzech, ob. Crăceşti w Rumunii.

- Maramarossziget, Marmaros-Sziget (Marmaros-Syghet), ob. Syghetul-Marmatei w Rumunii.

- Nagykároly, ob. Carei w Rumunii.

- Nagyszöllös, ob. Виноградів w w Zakarpackiej Ukrainie.

- Neresznica – Nereznice, Nyéresháza na Rusi Węgierskiej w ówczesnym komitacie Marmaros, ob. w Zakarpackiej Ukrainie.

- Ökörmező – Міжгір'я [ukr.], Межгорье [ros.] siedziba pow. na Rusi, obecnie w Zakarpackiej Ukrainie.

- Szatmárnémeti, ob. Satu Mare w Rumunii. - Szeklence, ob. Sokyrnytsia, Сокирниця, ros. Сокирница w Zakarpackiej Ukrainie.

- Talaborfalva, ob. Теребля w Zakarpackiej Ukrainie. - Taracköz, ob. Тересва w pow. Тячів (Tyacsiv) w Zakarpackiej Ukrainie.

- Uzsok – Użok, przełęcz na Rusi Węgierskiej, ob. Pereval Użockij w Zakarpackiej Ukrainie.

- Vinogradiv, ob. Karachyn na lewym brzegu Cisy w Zakarpackiej Ukrainie. Vucskómező na Rusi Węgierskiej, ob. Vuczkovje w pow. Ökörmező-Miżhirji w Zakarpackiej Ukrainie.

****Nazwy jednostek wojskowych****

- austro-węgierski puł – austro-węgierski pułk ułanów

- baon – batalion

- bat. – bateria

- BJ – Brygada Jazdy

- BK – Brygada Kawalerii

- BP – Brygada Piechoty

- DAC - Dywizjon Artylerii Ciężkiej

- DAK – Dywizjon Artylerii Konnej

- DJ – Dywizja Jazdy

- DK – Dywizja Kawalerii

- DP – Dywizja Piechoty

- DP Rez. – Rezerwowa Dywizja Piechoty

- DPanc. – Dywizja Pancerna

- DPG – Dywizja Piechoty Górskiej

- dyon – dywizjon

- kkm – kompania karabinów maszynowych

- komp. – kompania

- KOP – Korpus Ochrony Pogranicza
- KP – Korpus Polski
- okm – oddział karabinów maszynowych
- pac – pułk artylerii ciężkiej
- pal – pułk artylerii lekkiej
- pap – pułk artylerii polowej
- part – pułk artylerii
- płączn – pułk łączności
- pp – pułk piechoty
- psk – pułk strzelców konnych
- psp – pułk strzelców pieszych
- pspodh – pułk strzelców podhalańskich
- pstrz – pułk strzelców
- pszwol – pułk szwoleżerów (Wojska Polskiego)
- ptelegr – pułk telegraficzny
- puł – pułk ułanów (Wojska Polskiego)
- puł LP– pułk ułanów Legionów Polskich
- szw. – szwadron

****Nazwy stopni wojskowych****

- chor. – chorąży
- kpr. – kapral
- kpr. tyt. – kapral tytularny
- kpt. – kapitan
- mjr – major
- mł. sierż. – młodszy sierżant
- pchor. – podchorąży
- plut. – plutonowy
- plut. tyt. – plutonowy tytularny
- płk – pułkownik
- por. – porucznik
- ppor. – podporucznik
- rtm. – rotmistrz

- sierż. – sierżant

- sierż. tyt. – sierżant tytularny

- st. ogn. – starszy ogniomistrz

- st. sierż. – starszy sierżant

- st. żand. – starszy żandarm

- szer. – szeregowy

- st. szer. – starszy szeregowy -

wachm. – wachmistrz

****Inne skróty****

- adm. – administracyjny

- adm.-gosp. – administracyjno-gospodarczy

- ANKr – Archiwum Narodowe w Krakowie

- AWF – Akademia Wychowania Fizycznego

- AGNW – Adiutantura Generalna Naczelnego Wodza

- BBWR – Bezpartyjny Blok Współpracy z Rządem

- BSK – Batalion Strzelców Karpackich

- br. panc. – broń pancerna

- c. i k. – cesarski i królewski (wspólne organy monarchii)

- CAW – Centralne Archiwum Wojskowe w Warszawie

- CBW – Centralne Biuro Werbunkowe Departamentu Wojskowego NKN

- CBWyd. – Centralne Biuro Wydawnictw Departamentu Wojskowego Naczelnego Komitetu Narodowego

- ck – cesarsko-królewski (oznaczało organy „krajowe”, np c. i k. Komenda Legionów, ale ck - Gimnazjum)

- CKR – Centralny Komitet Robotniczy - organ PPS

- CSPP – Centralna Szkoły Podoficerów Piechoty

- CUE – Centralny Urząd Ewidencyjny Departamentu Wojskowego Naczelnego Komitetu Narodowego

- CUWFiPW – Centralny Urząd Wychowania Fizycznego i Przysposobienia Wojskowego

- CWArt. – Centrum Wyszkolenia Artylerii

- CWKaw. – Centrum Wyszkolenia Kawalerii

- CWPiech. – Centrum Wyszkolenia Piechoty

- CZOW. – Centralny Zwiazek Osadników Osadników Wojskowych

- CWSGiS – Centralna Wojskowa Szkoła Gimnastyki i Sportów (w Poznaniu)

- DOGen. – Dowództwo Okręgu Generalnego

- DOK – Dowództwo Okręgu Korpusu
- DOKP – Dyrekcja Okręgowa Kolei Państwowych
- DStrz. – Dywizja Strzelców
- DW NKN – Departament Wojskowy NKN
- FPZOO – Federacja Polskich Związków Obrońców Ojczyzny
- GISZ – Generalny Inspektorat Sił Zbrojnych RP
- GUZ – Główny Urząd Zaciągu
- IJP NY – Instytut Józefa Piłsudskiego w Nowym Jorku
- int. – intendentury
- k. – koło
- kanc. – kancelaryjny
- kaw. – kawalerii
- KIZ – Krajowy Inspektorat Zaciągu
- KK – Korpus Kontrolerów
- kl. – klasa
- KON – Konwent Organizacji Niepodległościowych
- KOP – Korpus Ochrony Pogranicza
- KPP – Komunistyczna Partia Polski
- KRU – Komenda Rejonu Uzupełnień
- KS – Korpus Sądowniczy
- KSSN – Komisja Skonfederowanych Stronnictw Niepodległościowych
- KTSSN– Komisja Tymczasowa Skonfederowanych Stronnictw Niepodległościowych
- KZS – Kompania Zapasowa Sanitarna
- LA – Legia Akademicka
- lek. – lekarz
- LKPW – Liga Kobiet Pogotowia Wojennego
- LOPP – Liga Obrony Powietrznej i Przeciwgazowej
- LP – Legiony Polskie
- LWP – Ludowe Wojsko Polskie
- łączn. – łączności
- m. st. – miasto stołeczne
- MBP – Ministerstwo Bezpieczeństwa Publicznego

- MIO SG – Mazowieckiego Inspektoratu Okręgu Straży Granicznej

- MON – Ministerstwo Obrony Narodowej

- MSWojsk. – Ministerstwo Spraw Wojskowych

- MSZ – Ministerstwo Spraw Zagranicznych

- MWRiOP – Ministerstwo Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego

- NDWP – Naczelne Dowództwo WP

- NKA – Naczelna Komenda Armii (AOK)

- NKWD –Narodowy Komisariat Spraw Wewnętrznych (ZSRS)

- NW – Naczelny Wódz

- NZR – Narodowe Zjednoczenie Robotnicze

- OKR – Okręgowy Komitet Robotniczy organ PPS

- OMN – Organizacja Młodzieży Narodowej - OMN Zarzewie – Organizacja Młodzieży Niepodległościowej Zarzewie

- ON – Obrona Narodowa

- OOB – Organizacja Orła Białego (Tajna Organizacja Wojskowa Związek Orła Białego)

- OPL – Obrona Przeciwlotnicza

- OPW – Obóz Polski Walczącej

- OSP – Ochotnicza Straż Pożarna

- Oss. – Zakład Narodowy im. Ossolińskich we Wrocławiu

- OZN – Obóz Zjednoczenia Narodowego

- PCK – Polski Czerwony Krzyż

- PDS – Polskie Drużyny Strzeleckie

- piech. – piechoty

- PKPR – Polski Korpus Przysposobienia i Rozmieszczenia

- PKO – Pocztowa Kasa Oszczędności (1919–1950), Powszechna Kasa Oszczędności (1950–1987)

- PKU – Powiatowa Komisja Uzupełnień

- plot – przeciwlotniczy

- PON – Polska Organizacja Narodowa

- POW – Polska Organizacja Wojskowa

- pow. – powiat

- PPS – Polska Partia Socjalistyczna

- prow. – prowiantowy

- przyn. – przynależny

- PSZ – Polska Siła Zbrojna (Polnische Wehrmacht), Polskie Siły Zbrojne na Zachodzie
- PUZ – Powiatowy Urząd Zaciągu do WP
- PUWFiPW – Państwowy Urząd Wychowania Fizycznego i Przysposobienia Wojskowego
- PW – Przysposobienie Wojskowe
- PWSK – Pomocnicza Wojskowa Służba Kobiet
- rach. – rachunkowy
- rez. – rezerwy
- RGO – Rada Główna Opiekuńcza
- rkps – rękopis
- RP – Rzeczpospolita Polska
- RR – Rada Regencyjna
- san. – sanitarny
- SBSK – Samodzielna Brygada Strzelców Karpackich
- SD – Stronnictwo Demokratyczne
- SGO – Samodzielna Grupa Operacyjna
- SK – Straż Kresowa
- SL – Stronnictwo Ludowe
- SPK – Stowarzyszenie Polskich Kombatantów
- SPRP – Szkoła Podchorążych Rezerwy Piechoty
- SZP – Służba Zwycięstwu Polski
- tab. – taborów
- telegr. – telegraficzny
- TRJNwW – Tymczasowy Rząd Jedności Narodowej w Warszawie
- TRLRP – Tymczasowy Rząd Ludowy Republiki Polskiej w Lublinie
- TRS – Tymczasowa Rada Stanu
- TMP – Towarzystwo Młodzieży Polskiej
- TSL – Towarzystwo Szkoły Ludowej
- TUR – Towarzystwo Uniwersytetu Robotniczego
- UB – Urząd Bezpieczeństwa
- UPA – Ukraińska Powstańcza Armia
- ur. – urodzony
- WFiPW – Wychowanie Fizyczne i Przysposobienie Wojskowe

- WIG – Wojskowy Instytut Geograficzny

- WiN – Wolność i Niezawisłość

- WKS – Wojskowy Klub Sportowy

- WOP – Wojska Ochrony Pogranicza

- WOZG – Wojskowy Okręgowy Zakład Gospodarczy - WP – Wojsko Polskie - WSO – Wojskowy Sąd Okręgowy

- WSR – Wojskowy Sąd Rejonowy

- WSWoj. – Wyższa Szkoła Wojenna

- WUBP – Wojewódzki Urząd Bezpieczeństwa Publicznego

- ZAIKS – Związek Autorów i Kompozytorów Scenicznych - zam. – zamieszkały

- ZBoWiD – Związek Bojowników o Wolność i Demokrację

- ZHP – Związek Harcerstwa Polskiego

- ZIWPSZ – Związek Inwalidów Wojennych Polskich Sił Zbrojnych

- ZKS – Zapasowa Kompania Sanitarna - ZLP – Związek Legionistów Polskich

- ZMPN – Związek Młodzieży Postępowo-Niepodległościowej

- ZOR – Związek Oficerów Rzeczpospolitej

- ZS – Związek Strzelecki

- ZSL – Zjednoczone Stronnictwo Ludowe - ZWC – Związek Walki Czynnej

- ZWZ-AK – Związek Walki Zbrojnej – Armia Krajowa

- ZZG – Związek Ziem Górskich

Autor: Prof. dr hab. Janusz Cisek (Uniwersytet Jagielloński) - inicjator i kierownik naukowy projektu. Uzupełnienia -Ewa Kozłowska, współautorka "Słownika..., realizatorka projektu.